

Feketerigó Alapítványi Óvoda

1029 Budapest, Feketerigó utca 20.

OM:201442

Pedagógiai Program

Legitimációs eljárás		
Nevelőtestületi elfogadta		Szülői szervezet megismerte és véleményezte
Intézményvezető jóváhagyta		
Egyetértését kinyilvánította és jóváhagyta a fenntartó		
A dokumentum jellege: nyilvános		
Megtalálható: Óvodavezető irodájában, Web-lapon		
Hatályos: 2017. szeptember 01-től		Érvényes: A kihirdetés napjától visszavonásig
Verziószám: 3	Ikt.sz.:	Készült: 2017

Jogszabályok jegyzéke

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)

Törvények

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)

1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

Rendelet

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet
229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
(Vhr.)

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (Műkr.)

32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve, és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelve.

326/2013. (VIII. 30.) Korm. Rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról (Épr.)

Közvetlen jogi kötőerővel nem rendelkező szakmai eszközök

Országos tanfelügyeleti kézikönyvek

Az Oktatási Hivatal által publikált, szakmai útmutatók és módszertani kiadványok

Óvoda alapító okirata

Nevelőtestületi határozatok

Fenntartói utasítások

Az óvoda adatai

Az óvoda neve: **Feketerigó Alapítványi Óvoda**

Az óvoda székhelye: **1029 Budapest, Feketerigó u. 20.**

Elérhetőségek: Telefon: **06 30/231-8181; 06 30/943-2437**

e-mail: **info@undertherainbow.hu**

web: **http://www.undertherainbow.hu/**

OM: **201442**

Alapító okirat kelte: **2009.**

Az intézmény jellege: **Köznevelési intézmény**

Az intézmény típusa: **óvoda**

Az óvoda alaptevékenysége: **Iskolai előkészítő oktatás - Óvodai nevelés, ellátás, működtetési szakmai feladatai**

Az óvoda csoportjainak száma: **2 vegyes csoport**

Maximális létszám: **35 fő**

Az óvoda nyitva tartása: **Ötnapos munkahétben naponta 7.30-tól 17.00-ig**

Az óvoda fenntartója: **Feketerigó Alapítványi Óvoda**

Címe: **2461 Tárnok, Gesztenyés u. 3.**

Képviselője: **Paraginé Ébel Emese**

Elérhetőségei: Telefon: **06 30/231-8181; 06 30/943-2437**

e-mail: **info@undertherainbow.hu**

Fax: **1/274-7202**

Az óvoda felügyelő szerve: **Feketerigó Alapítványi Óvoda**

A fenntartó törvényességi, hatósági, felügyelő szervei: **Budapest Főváros Kormányhivatal**

1. Bevezetés

A Feketerigó Alapítványi Óvoda Pedagógiai Programja az Óvodai nevelés országos alapprogramjával harmonizálva a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, kompetenciáinak fejlesztésére törekszik a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen a magas szintű nevelésben. Az óvodás gyermekeinket, mint fejlődő személyiséget szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

Óvodánk környezete

Az óvoda Budapest II. kerületének csendes, zöldövezeti részén található. A kertvárosi nyugodt környék ideális környezetet biztosít a gyermekek kiegyensúlyozott, harmonikus neveléséhez - oktatásához.

Az erdő közelségéből adódóan a gyerekek szinte észrevétlenül tanulhatják meg a természetvédelem és - szeretet alapvető fontosságát.

Tevékenykedéseink meghatározó részét is a friss levegőn kívánjuk tartani, ezért kertünket a különböző korosztályok igényeinek megfelelően terveztük, hogy minden gyermek megtalálja a számára legvonzóbb, legizgalmasabb elfoglaltságot.

Óvodánk csoport- ill. foglalkoztató szobáit a különböző korcsoportok igényeihez igazodva alakítottuk ki. Bútoraink és egyéb berendezési tárgyaink kiválasztásánál elsődleges szempont volt a kényelem és praktikusság mellett a biztonság és egészségvédelem is.

Ezen szempontok mellett persze a legfontosabb mégis csak az volt, hogy olyan hangulatot teremtsünk szobáinkban, melyben örömmel töltik óvodásaink a napot. Ezt a célt szolgálják színes bútoraink, szőnyegek, függönyeink és dekorációink a falon.

2. Gyermekkép, Óvodakép

2.1. Gyermekképünk

Minden kisgyermeket óvodába lépésük pillanatától fogva egyéniségük és az óvodás korosztályra jellemzők figyelembevételével neveljük, mert az óvodás gyermekek:

- eltérő ütemben fejlődő, más és más területen elismerést érdemlő, szabad és mással nem helyettesíthető személyiségek,
- csak magukhoz képest „viszonyítható” egyénenként változó testi és lelki szükségleteik vannak, tetteik érzelmvezéreltek,
- erős én központúság jellemzi őket, mások érdekeinek figyelembevétele csak lassan fokozatosan alakul ki bennük.

Célunk: hogy az óvodánkban felnövekvő gyermekek sokszínű egyénisége az óvodai nevelés hatására harmonikusan illeszkedjék az európai uniós polgárrá növekedés útján. A mi óvodánkból kikerülő gyermekek:

- kommunikációra és kooperációra képesek,
- a kritikus gondolkodás, döntésképeség, konfliktuskezelő képesség, és az életen át tartó tanulás igénye vezeti a kíváncsiság útján,
- a nemzeti és multikulturális művészeti értékek, a szülőföld hagyományápolása hatja át,
- az egyén és társadalom jogainak és szükségleteinek egyenrangú tisztelete jellemzi,
- a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések tartjuk szem előtt.

2.2. Óvodakép

Pedagógiai programunkkal olyan értéket szeretnénk megteremteni, melyben minden partnerünk (gyermek, szülő, óvodapedagógus) jól érzi magát, ezáltal aktív részese a megvalósításának.

Óvodánk a családi élet kiegészítésére törekszik, erősítve a meleg, bensőséges biztonságot sugárzó, egymásra figyelő kapcsolatot. Figyelembe veszi a gyermek és családok eltérő hagyományait.

Az óvodánk érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, családias, szeretetteljes, gondoskodó, türelmes odafigyelést és élményt nyújtó hely, ahol a dolgok a gyerekekért és nem ellenük történnek.

Gondoskodik a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztéséről, ill. hátránnyal küzdők segítő fejlesztéséről.

Az óvodánk pedagógiai programjának elkészítésekor figyelembe vettük az Óvodai nevelés országos alpprogramját.

Az óvoda alapvető funkciója: óvó-védő, szociális, nevelő és személyiségfejlesztő funkció.

2.3. Az óvodai nevelés alapelvei, célja

Az óvoda pedagógiai hitvallása

- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben a mi óvodánk kiegészítő, szakmai segítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be.
- Szeretetteljes, családias légkör kialakításával a gyerekek személyiségének sokirányú fejlesztése.
- Felvállalja az idegen és magyar ajkúak együtt nevelését, nemzeti hovatartozásukból adódó másságuk elfogadását, tiszteletét.

Óvodánk egyetlen vallás és világnézet mellett sem elkötelezett, vallási- és világnézeti kérdésekben semleges.

Óvodánk nevelési alapelve

- tiszteletben tartjuk a gyermeki jogokat, az esélyegyenlőség biztosításával,
- a gyermeket, mind individuumot megbecsüljük, különleges védelemben részesítjük,
- a gyermeket elfogadjuk, tiszteljük, megbecsüljük és szeretjük,
- figyelembe vesszük a gyermekek egyéni eltérő biológiai és fejlődési ritmusát, igényeit, szükségleteit, családi háttérét,
- biztosítjuk az optimális személyiségfejlődéshez nélkülözhetetlen óvó –védő, szeretetteljes, élmény dús környezetet, amellyel elősegítjük a 3 – 7 éves korú gyermek személyiségfejlődését, egyéni képességeinek alakulását.

Óvodánk nevelési célja

Általános célok

A gyermekek egyéni és életkori sajátosságait szem előtt tartva - a családdal együttműködve - hatékony és korszerű nevelési eszközeinket felhasználva törekszünk az óvodánkba járó:

- gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztésére,
- gyermekek egyéni sajátosságainak, eltérő egyéni fejlődési ütemének figyelembevételére, ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermek ellátását is,
- a gyermeki készségek, képességek kibontakoztatására, a testi-lelki szükségletek kielégítésére.

Speciális célok

Tevékeny óvodai élet megvalósítása a művészetpedagógia eszközeivel.

Manuális cselekedtetésre ösztönző népi kismesterségek, népi gyermekjátékok, mondókák, a jeles napokról való megemlékezés képezik népi hagyományaink ápolását, a szülőföld szeretetét akár multikulturális szinten is.

A nevelési célok és feladatok centrumába tudatosan az együttműködés és érintkezési képesség fejlesztését állítjuk, vagyis a kooperációt és kommunikációt.

Kiemelten figyelemmel kísérjük az egészséges életmód kialakításának XXI. századi módszereit. (egészséges étkeztetés, gyakori és sok fajta testmozgás, szabad levegőn tartott foglalkozások).

3. Az óvodai nevelés feladatai

3.1. Egészséges életmód alakítása

A testi-lelki gondozás, teljes körű egészségnevelés, fejlesztés célja, hogy az óvodában eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az óvoda mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. Egészségfejlesztésünk során figyelembe vesszük a gyermekek, biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait.

Célok

- a gyerekek testi – lelki szükségleteinek kielégítése,
- az egészséges életvitelhez szükséges szokás és szabályrendszer alakítása, belső igényné fejlesztése,
- a gyerekek egészségének védelme - megőrzése, szervezetük edzése,
- a biztonságos és higiénikus környezet biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai

- az egyéni sajátosságok figyelembe vétele,
- az egyes feladatok végzése közbeni segítségnyújtás,
- szeretetteljes, nyugodt légkör kialakítása,
- modellnyújtás az egészséges életmód szokásainak kialakítási folyamatában,

- pozitív megerősítéssel segíti a gyermekeket a folyamat során,
- a családi és óvodai szokásokat összehangolja,
- az egyes tevékenységek elvégzéséhez elegendő időt biztosít,
- a szükséges személyi és tárgyi feltételeket biztosítja,
- ráirányítja a szülők figyelmét az egészséges életmód szokásainak fontosságára.
- a táplálkozással, testápolással, öltözködéssel, mozgással, pihenéssel, betegség megelőzéssel, egészség megőrzéssel és egészséges életmóddal, baleset megelőzéssel összefüggő szokások és az ezekkel kapcsolatos gyermeki tevékenységek kialakítása

Gondozás

- a gyermek komfortérzetének kielégítése, alakítása,
- a rendszeres tisztálkodás iránti igény kialakítása,
- az egyes műveletek (fésülködés, zsebkendőhasználat, mosakodás, fogmosás, WC használat) helyes technikájának elsajátítása, gyakoroltatása.

Öltözködés

- az öltözködés helyes szokásainak kialakítás (sorrend, ruha összehajtás, ruha elrakás),
- a cipőkötés, a ruha ki – és begombolás technikájának elsajátítása, gyakoroltatása,
- az öltözék rendezettsége iránti igény kialakítása.

Étkezés

- a kulturált étkezés szokásainak kialakítás (szalvéta használat, esztétikus rend, halk beszéd),
- az eszközök fogásával, célszerű mozgásával járó feladatok elsajátítása, gyakoroltatása, bio étkezés biztosítása.

Pihenés

- a zavaró belső és külső ingerek megszüntetése,
- az alvás előtti és alatti légcsere biztosítása,
- az egyéni alvási szükséglet figyelembevétele (13 és 14.30 között mindenki pihen).

Levegőzés

- az időjárástól függően minél több tevékenység szervezése a szabad levegőn,
- a megfelelő légzéstechnika kialakítása.

Egészségvédelem

- ritkán előforduló betegségek feltárása, regisztrálása, figyelemmel kísérése,
- a balesetek megelőzése céljából a személyi és tárgyi feltételek ellenőrzése, a hibaforrások megszüntetése,
- a gyermekeket önmaguk és társaik testi épségének megóvására és védelmére nevelés (konfliktusok kezelése, tolerancia),
- kapcsolattartás az óvoda orvosával, védőnőjével, fogorvosával, pszichológusával, a szűrővizsgálatok figyelemmel kísérése.

Mozgás

- a gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése, szabad mozgásigény kielégítése,
- a rendszeres mozgással egy egészséges életvitel kialakítása,
- a mozgástapasztalatok bővítése, a mozgáskészség kialakítása,
- a mozgás feltételeinek biztosítása: hely, idő, eszköz, balesetmentes környezet,
- optimális terhelés, egyéni fejlődési ütem figyelembe vétele.
- a mindennapos testnevelés és heti nagytorna megszervezése

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- önállóan, felszólítás nélkül, igényeinek megfelelően végzi a *testápolási* teendőket,
- szükség szerint használ körömkéjét,
- ruhája ujját képes fel és letúrni, ki és begombolni,
- hajár rendben tartja,
- önállóan mos fogat,
- a zsebkendőt helyes technikával, szükség szerint használja,
- *étkezés* közben kultúráltan tud viselkedni,
- igényeli az asztal esztétikus rendjét,
- az étkezéshez szükséges eszközöket helyesen használja,
- a tálból önállóan szed, helyesen ítéli meg az elfogyasztani kívánt étel mennyiségét, a kancsóból önállóan önt,
- önállóan, megfelelő sorrendben öltözködik, holmiját, ágyneműjét képes összehajtani, a cipőfűzőt megkötni,
- ha fázik, ha melege van, segít magán, vizes holmiját kiteríti száradni,
- ügyel saját személye és környezete rendjére, gondozottságára,
- az ajtókat rendesen nyitja, csukja,
- a használt tárgyakkal körültekintően bánik.

3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása

Célok

- a családi nevelés kiegészítése,
- a gyermek szocializációs fejlődésének elősegítése,
- alapvető erkölcsi normák és tulajdonságok kialakítása,
- az együtt éléshez szükséges normák kialakítása.

Feladatunk:

- gyermek – gyermek, gyermek – felnőtt kapcsolatának pozitív attitűdje,
- a gyermeki jellem alakítása, az erkölcsi tulajdonságok megalapozása,
- szociális érzékenység formálása,
- a bizalom, szeretet, féltés, félelem kifejezése,
- az önfegyelem, fegyelem udvariasság elsajátíttatása,
- a szokás- és normarendszer megalapozása,
- a hagyományaink ápolása, jeles napok feldolgozása közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlásával,

Egyéni bánásmód érvényesítése

A gyerekek fejlődési tempója eltérőek. Az egyéni bánásmódot az óvodai életünk mindennapi területén minden gyermekre –egyéni fejlesztése során is érvényesítjük.

Közös élményeink:

A szülők közösségével együttműködve végzi nevelőmunkáját.

Óvodába lépéstől kezdve fokozatosan alakítjuk ki az óvodai hagyományokat, szokásokat.

Közösen készülünk az ünnepekre. Az ünnep fényét emeli az alkalomhoz illően feldíszített óvoda. Kirándulunk, könyvtárba, múzeumba a szülőkkel együtt megyünk. A gyerekek születésnapját, névnapját a csoport megünnepli. Ezek a programok segítik a gyermekek közösségi érzésének erősítését, és a szülők közösség alakulását.

Közösségi nevelés - szocializáció

A szocializáción legáltalánosabban a „társas-társadalmi lényé válást” értjük. Ezért számítanunk kell arra, hogy lesznek gyermekek, akik nehezebben illeszkednek a közösségbe, nehezebben tartják meg a közösség szabályait az óvónőnek sokkal több érzelmes kapcsolatra, sajátos törődésre van szüksége.

Az óvodapedagógus feladata

- érzelmi biztonságot nyújtó, otthonos, derűs, szeretetteljes környezetben a gyermek életrendjének és közös tevékenységeinek megszervezése,
- a gyermekek életkorának megfelelő szokás - szabályrendszer kialakítása,
- ismétlődő közös, örömteli tevékenységek szervezése, amely nevelésük hagyományrendszerébe épül és mélyíti az összetartozás élményét,

- olyan óvónői és alkalmazotti modell állítása, amely példaként szolgál, s közvetíti azon erkölcsi tulajdonságokat, amelyek az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség, a másság iránti megértés kialakulását segíti a gyermekben,
- társas kapcsolatok alakulásának segítése gyermek – gyermek, gyermek – felnőtt viszonylatban,
- a gyermekközösségbe való beilleszkedés segítése egyéni bánásmóddal, és az egyéni kapcsolatok szélesítésével
- konfliktushelyzetek egymás közötti, igazságos elrendezésének bemutatása, megtanítása,
- őszinte, természetes magatartásával mintát mutat, és viselkedésével jelzi elvárásait,
- alkalmat biztosít az egymáshoz viszonyításra, amely szükséges a reális énkép kialakításához, az én határok megtapasztalásához
- különös gondot fordít az újonnan érkező gyermekek beszoktatására:
 - Igény szerint szülői beszoktatás.
 - Nagyobb gyerekek modell értéke.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- jól érzi magát a közösségben,
- a köszönés és megköszönés, a kérés megfelelő szófordulatait alkalmazza,
- a közös tevékenységekben aktív, megfelelő magatartást tanúsít,
- hiányzó társait számon tartja,
- érdeklődik társai iránt, képes az együtt érzésre,
- baráti kapcsolatai színesednek, megbízik társaiban és önmagában,
- tisztelettel viselkedik a felnőttekkel, munkájukat megbecsüli,
- észreveszi, ha valaki segítségre szorul, felajánlja segítségét,
- elfogadja és teljesíti az óvónő kéréseit, útmutatásait,
- a megkezdett munkát befejezi,
- felelősségtudata, feladattudata egyre szilárdabb,
- elfogadja az alá-, fölé-, mellérendeltségi viszonyokat,
- konfliktusait önállóan, szóban próbálja megoldani,
- képes kívánságait módosítani, elhalasztani,
- képes együttműködni a társaival, a felnőttekkel,
- igazat mond.

3.3. Az anyanyelvi- az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Célok

A gyermek értelmi képességeinek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) fejlesztése. A nyelvi kultúra alapjainak lerakása.

Kognitív képességeik fejlesztése:

- egyre pontosabb, valósághű érzékelés – észlelés,
- a figyelem összpontosítására való képesség,
- a valósághoz közelítő képzeleti működés,

- emlékezet fajtáinak finomítása,
- gondolkodási alpműveletek stabilizálása,
- képzelet és kreatív problémamegoldó gondolkodás lehetőségeinek bővítése,
- az *anyanyelvi nevelés terén*, az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés,
- a nyelvi kifejezőképesség fejlődésével párhuzamosan kialakuló elemi, fogalmi gondolkodás megalapozása,
- a kooperáció és kommunikáció alapjainak lerakása.

Az anyanyelvi nevelés és fejlesztés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuló feladat. Az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van a beszélő környezet, a nevelőközösség mintaadó, példaadó beszédkultúrája, szabálykövetítése.

A *művészetpedagógia eszközeivel* az alapvető kultúrtechnikák elsajátításához szükséges különböző képességek alakítása, fejlesztése, *népi hagyományaink ápolása*.

Feladataink:

- magyar nyeli illetve az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés,
- beszélő és meghallgatni tudó közösség alakítása,
- gyermekek kommunikációra ösztönzése, metakommunikáció fejlesztése,
- tapasztalatok, élmények verbális kifejezésére nevelés,
- gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére ösztönzés.

Az óvodapedagógus feladatai

- olyan változatos tevékenységek tervezése és szervezése a mindennapok során, amely épít a gyermek spontaneitására, kíváncsiságára, érdeklődésre, a természetben történő felfedező megismerésre, az élethelyzethez fűződő tapasztalatszerzési lehetőségekre,
- beszélő környezet, helyes mintaadás, szabálykövetítés az egész nevelőtevékenységben,
- a gyermek beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése, meghallgatása, a gyermeki kérdések támogatása és a válaszok igénylése,
- a játékoság, az élményt adó, oldott légkörben való cselekvés, vizsgálódás biztosítása,
- a kötött és a kötetlen foglalkoztatási forma közötti ésszerű arány kialakítása és a komplexitásban, projektekben rejlő lehetőségek kiaknázása,
- a gyermek ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása
- a szülők folyamatos tájékoztatása a gyermek értelmi fejlődéséről, további teendőkről, az otthoni fejlesztés lehetőségeiről,
- problémák esetén – a szülő beleegyezésével – szakember segítségének kérése,
- a szülők figyelmének felhívása a gyermek kiemelkedő képességére, további teendőkre.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- az egyszerűbb feladatokat megérti,
- érdeklődik környezeté tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt,
- feladata végrehajtásában kitartó,
- szándékos figyelmének időtartama (10 perc) életkorának megfelelő,
- fokozatosan növekszik a figyelmének tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- teljesítményének eredményét reálisan értékeli,
- munkatempója, feladattartása egyéni képességeinek és életkorának megfelelő,
- képes a szándékos bevésésre, s a már elsajátított ismeretek szándékos felidézésére,
- képes a logikus, problémamegoldó gondolkodásra,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodása is kialakulóban van,
- tapasztalatait szóban kifejezi,
- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél,
- gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni,
- minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek),
- végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- a nyelvi kifejezéseiben használja az angol nyelv játékos fordulatait.

4. Az óvodai tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

4.1. Játék

Programunkban nagy hangsúlyt fektetünk a kisgyermek alapvető pszichikai szükségleteinek kielégítésére, elsősorban a SZABAD JÁTÉK - ra, figyelembe véve annak feszültségoldó, önértékelés kialakulását elősegítő képességfejlesztő és személyiség formáló hatását.

Mi a játék?

- Sokrétű, összetett viselkedés.
- Életmódot, életformát, elsődleges életkategoriót értünk rajta.
- Szabad akaratból, külső kényszer nélkül jön létre.
- Nem az eredmény, a teljesítmény, hanem maga a folyamat a fontos.
- A gyermek a játékba viszi bele belső történéseit, érzelmeit, vágyait.
- Az igazán jó játék kialakulásának fontos feltétele, motiváló ereje maga az óvónő játék iránti fogékonysága, játékra való hajlama, humorérzéke, rugalmassága.
- Az egészségesen fejlődő, kiegyensúlyozott gyermek játéka ötletgazdag, elmélyült, nyugodt, örömteli, melyben kellemes élményeit újra átélheti, félelmei, elfojtott indulatai oldódhatnak, vágyai beteljesülhetnek.

Célok

- a gyermek személyiségének, pozitív énképének alakítása,
- a nyugodt játékhoz szükséges szabályok ismertetése, betartatása,
- a gyermek képességeinek alakítása

Az óvodapedagógus feladatai

- a gyermeki tulajdonságok alapul vétele,
- a játék fejlesztő hatásának kiaknázása,
- a játékhoz szükséges feltételek biztosítása (hely, idő, eszköz, légkör, élmény),
- a 3-7 éves korban megjelenő játékfajták tartalmának, minőségének fokozása a gyermekek egyéni sajátosságainak, igényeinek figyelembevételével,
- különböző fejlettségű gyermekek együttjátzásának kísérelése,
- a gyermek beszédkészségének, kommunikációjának, kooperációjának fejlesztése játék szituációkban,
- a játék sokoldalú fejlesztő hatásának tudatos kihasználása,
- a szabad játék folyamatosságának megteremtése,
- az óvónő a csoportban csak annyi szabályt vezessen be, ami segíti a nyugodt, rugalmas, oldott légkör fenntartását, az alkotó cselekvést, a sokféle manipulációt és az elképzéseket valóra váltását,
- az óvónő tegye lehetővé, hogy a családban, az óvodában, a tágabb természeti és társadalmi környezetben szerzett tapasztalatokat a gyermek újra és újra játékban átélhesse,
- adja segítségét a szülőknek a gyermek életkorának és fejlettségének megfelelő játékfajták és eszközök kiválasztásához,
- a játékirányítás elveit tartsa be (önkéntesség, egyéni bánásmód, irányítás módjai).

Játékfajták

Gyakorló játék

- Kiinduló pontja a véletlen mozgásból, cselekvésből fakadó siker.
- Újra és újra ismétlésre készített.
- Újszerű cselekvés ismételtetése, örömforrás.
- Mozgásos, manipulációs, verbális, akusztikus.
- Anyagok tulajdonságainak megismerése (felület, szín, forma, nagyság)
- Szem-kéz koordináció, finommotorika fejlődése.
- Testséma és percepció fejlődése.

Szerepjáték

- Alacsonyabb szintű megnyilvánulási formája a szituációs játék.
- Nagyon gazdag a témaválasztás, napi élet, néphagyományok., más népek kultúrája
- Tapasztalat, ismeret, elképzés, érzelmek ötvöződése.

- Kezdeményezőkézség, önkéntesség, önállóság, szabad választás lehetősége.
- Konfliktus feloldó hatású.
- Szocializációs szerep fejlődésének jelentősége.
- Kommunikációs készség fejlesztése.
- Alapvető erkölcsi értékek, az együttélés szabályainak rögződése
- Szervező készség előtérbe kerülése
- A vállalt szerepeken keresztül ábrázolják a valóság számukra fontos mozzanatait.

Barkácsolás

- Alapja a gyűjtő munka.
- Beépítik a játékba.
- Széleskörű ismeretek az anyagokról, eszközökről.
- Játékjavítás, - készítés.
- Manuális készségek fejleszthetősége.

Dramatizálás, bábozás

- Saját vagy irodalmi élmények eljátszása
- A művészetpedagógia eszközeivel érzelmek átélése.
- Emlékezet kreativitás, beszéd-készség fejlődése.
- Speciális kar-, és kézmozgás.
- Mozgás, mimika, gesztus megjelenítése.

Építő konstruáló játék

- Különböző építmények létrehozása spontán majd meghatározott céllal.
- Saját és mások alkotásait megbecsülik.
- Kombinatív képességek fejlődése.
- Szín és formavilág gazdagsága.
- Téri tájékozódás megjelenése, síkból térbe átforgat, modellt épít.
- Feladattudat, szabálytudat fejlődésének területe.
- Értelmi képességek fejlődése.

Szabályjáték

- Előre meghatározott pontos szabályok lefektetése.
- Szabálytudat, kudarc-tűrés kialakítása.
- Tervszerűség
- Érzelmek megtanulása, annak kordában tartása (siker – kudarc)
- Helyes magatartásformák elsajátítása (türelem, kitartás, akaraterő, mértéktartás ...)
- Mozgáskultúra kiteljesedése.
- Értelem fejlesztő szabályjátékok jelentősége (gondolkodási alpműveletek)
- Verbális képességek fejlődése (állítások, ítéletek, kérdések...)

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- képes kitartóan egyazon játékban másokkal együtt részt venni,
- képes szerepvállalásra és a szerepek elosztására,
- játékában dominánsan jelentkezik a szerepjáték,
- bonyolult építményeket képes létrehozni,
- élvezettel játszik szabályjátékokat,
- társas viselkedésében megjelennek az óvoda által közvetített viselkedési normák,
- képes elfogadni és megérteni játszótársai elgondolását.

4.2. Verselés, mesélés

Az óvodai nevelés másik páratlan eszköze a *mese*. A mesével is nevelhetünk.

Mi a mese?

- A gyermek számára a teljes világ kerek tükörképének közvetítője.
- Érzelmi, értelmi, erkölcsi képességeinek fejlesztési eszköze.
- Az egyetlen beszédmód, amelyre a gyermek tartósan, kényszerítés nélkül tud figyelni.
- Örömforrás, magától értetődő társas élmény.
- Átjárja a gyermek személyiségét, lelki feltöltődést ad.
- A mese, vers, dramatizálás lényege annak spontán és játékos jellegében van.

Különös, játékos beszédkapcsolat, szellemi szükséglet kielégítése, szórakoztatás, kellemes időtöltés, együttes élmény. Helye és ideje van mindig, ahányszor a nap folyamán lehetőség és igény van rá, kiemelten a délutáni pihenés előtt.

Célok

- az emberi együttélés törvényeinek, szabályainak megismertetése,
- értelmi, erkölcsi, érzelmi mélystruktúrák megalapozása,
- multikultúra átadó szerep kiemelése,
- pozitív személyiségjegyek (empátia, tolerancia, türelem) megalapozása,
- irodalmi, művészi élmény átélése, a csodás meseélmények, a versek zeneisége, a rímek csengése által,
- az irodalmi művészeti értékek megismertetése, közvetítése, megszerettetése a családok életében - a könyv értéke,
- a családok, az óvoda segítségével ismerjék meg és éljék át az irodalom nyújtotta egyén- és közösségformáló élményeket,
- anyanyelvi nevelés (heti két alkalommal mind a magyar, mind a külföldi gyermekek részére tartunk magyar nyelvű foglalkozásokat igény szerint)
- beszédfejlesztés, indirekt módon, utánzásos alapon, játékon keresztül,
- a beszédhanghallás finomodása.

Feladatunk:

- mindennapos mondókázás, verselés, mesélés,
- mesetudat erősítése, a belső képalkotás folyamatának elősegítése,
- irodalmi élmény nyújtása, népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveken keresztül,
- érzelmi, esztétikai nevelés,
- közösségi élmény erősítése, személyiségfejlesztés a néphagyomány őrzésével a nemzetiségi és migráns gyermekek esetében is,
- bábozás, dramatizálás:
- óvodapedagógus bábjátéka, példamutató kommunikációja, esztétikai élménynyújtás,
- gyermek bábjátéka, személyiségjegyek tükröződése, testséma fejlesztés,
- szerepazonosulás, metakommunikáció fejlesztése, bábkészítő tevékenység, drámajáték elemek,
- önálló mesélésre, versmondásra ösztönzés,
- ünnepek értékének növelése,
- a könyv szeretetére, olvasóvá nevelés,
- ösztönzés saját vers- és mesealkotásra, annak mozgással, ábrázolással történő kifejezésére

Az óvodapedagógus feladatai

- irodalmi anyag színvonalas összeállítása, - a klasszikus és kortárs irodalmi művek mellett - különös tekintettel a magyar népmesékre,
- az irodalmi anyag tudatos, igényes, idő- és alkalmyszerű összeállítása, évszakoknak megfelelő, környezet megismeréséhez, ill. tevékenységekhez csoportosíthatóan,
- minden korosztály nevelésében az ölbéli játék megjelenítése, mely a gyermekkel való kapcsolatteremtés eszköze,
- a kezdetben egyszerű, ritmikus ismétlődésekkel tűzdelt mese formákat követően a több szálon futó állatmesék, népmesék, történetek, népi játékok, közmondások, meseregények válogatása,
- a csoport életkori sajátosságainak megfelelő mese és vers anyag összeállítása,
- a mese, vers, mondókák kiválasztásának szempontjai között szerepeljen az angol nyelvű anyag kiválasztása,
- a 3-7 éves korban kedvelt hagyományos formák (mondóka, verselés, mesélés, dramatizálás, bábozás) lehetőségének folyamatos és fokozatos biztosítása,
- szövegtudás, aktivitás, kapcsolatteremtő képesség, mely a siker alapja,
- az óvodában mindkét műfaj – mese, vers - a szóbeliségében él és hat, ezért a pedagógus így közvetítse,
- a verstanulás mozdulattal való összekapcsolása, mely csak így érdekes a kisgyermek számára,
- naponta verselés, mesélés. A mesét hallgatni jó!
- lehetőség kínálása saját vers- és mesealkotásra, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálására, mely az önkifejezés egyik módja,

- a spontaneitás és a játékoság, mely a gyermeki befogadás lényege, mivel a gyerek beszélővé és olvasóvá nevelődése első lépéseit spontán és játékos módon teszi meg,
- minél több lehetőség biztosítása a gyermekeknek az irodalmi élmények művészi szintű vizuális megjelenítésére,
- a gyermekre figyelő, szeretetteljes hangulat megteremtése, melyben érvényesül az együttjátszás öröme,

Mintaadás. Személyes példájával, kommunikációs helyzetek teremtésével ösztönözzé a gyermekek közötti párbeszédet akár a mese elemeivel. Szép beszédpéldájával, jó artikulációval, választékosan beszélő környezet biztosításával pozitívan befolyásolja a gyermeknyelvi fejlődését.

- a logopédussal jó együttműködés kialakítása, melynek során az érdekeltek pontosan ismerik saját és egymástól jól elkülöníthető, de azonos cél érdekében folyó feladataikat, munkamódszereiket.
- beszédproblémák esetén elsődleges feladat a háttér felderítése,
- szükség esetén speciális szakember segítségének igénybevétele.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- szívesen ismételtet verseket, rigmusokat, mondókákat, szólásokat, találós kérdéseket,
- egyedül is vállalkozik az irodalmi anyag elmondására, újrarájátszására,
- örömmel várja a mindennapos mesehallgatást,
- van kedvenc meséje, ismeri és visszaadja annak rövid tartalmát,
- szívesen mesél, versel, mondókázik, bábozik, dramatizál önmaga és társai szórakoztatására anyanyelvén és angolul,
- tud meséket és történeteket kitalálni, azokat mozgásban megjeleníteni,
- alakul a mese tudata, megkülönbözteti a valóságot az elvonttól.

4.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az éneklés zenélésre nevelés az óvodai élet egészét átszövi, élményhez juttatva a gyermekeket, gazdagabbá teszi érzelmeit és esztétikai világukat.

Célok:

- A zene iránti érdeklődés felkeltése, befogadásra való képesség megalapozása.
- Zenei ízlés, esztétikai fogékonyság formálása.
- A zenei anyanyelv kialakulásának megalapozása. Népzenei hagyományok megismerése.
- A gyermekek zenei képességeinek (egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, harmonikus, szép mozgás) fejlesztése, zenei kreativitásának alakítása.
- Az érzelmi motiváltság megteremtése.

Feladatunk:

- A zenei értékeinek megismerése a népi játékokon és a népdalokon keresztül.
- A zenei nevelés alapvető feltételeinek megteremtése.

- Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Zenei feladatok:

- hallásfejlesztés,
- ritmusfejlesztés,
- mozgáskultúra fejlesztés.

Ismerkedés a nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A dalanyag összeállításakor az ölbeli játékok, mondókák, dalos játékok, a műdalok, zenehallgatás megfelelő arányának figyelemmel kísérése, különös tekintettel a népi dalok és dalos játékok kincsesládájára.
- A játék eredeti formájának, a dal szövegéhez kapcsolódó játékmozdulatoknak, táncmozdulatoknak, a változatos térformáknak és mozgásanyagnak megtartása.
- A zenehallgatásnál elsősorban élőzene alkalmazása.(pianó, fuvola, gitár, furulya)
- Napi szintű, felnőtt mintaadással az éneklési készség fejlesztésére, hallásfejlesztésre, ritmusérzék fejlesztésére, a zenei formaérzék fejlesztésére, a zene meghallgatására, hangszerek használatára nevelés.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- képességeikhez mértén tisztán énekel,
- tud dalokat, dalos játékokat önállóan elkezdni megfelelő hangmagasságban és tempóban,
- meg tud különböztetni kis eltérő zörejt, halk-hangos, magas-mély hangokat,
- szereti a dallamfelismerést, dallambújtatást, dallamvisszhang játékokat,
- képes az egyenletes lüktetést és ritmust tapssal, mozgással, járással, visszaadni,
- képes a tempó tartására, lassú-gyors megkülönböztetésére,
- szívesen improvizál, érzelmeit mozgással zenére kifejezi,
- képes társaival együttmozogni, táncmozdulatokat alkalmazni,
- ismer 10-12 népi gyermekjátékdalt, 5-6 műdalt, 4-5 mondókát,
- ismeri az óvodában használatos gyermek hangszereket, azokat funkciójuk szerint használja,
- szívesen hallgatja az óvónő énekét és hangszer játékát.

4.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, kézi munka a gyermek számára örömteli cselekvés, a kreatív önkifejezés egyik eszköze.

Célok:

A vizuális észlelés, érzékelés, emlékezet, képzelet, a vizuális gondolkodás pontosabbá tétele.

- A gyermekben az ábrázolás anyagaival, eszközeivel, technikáival való tevékenység vágyának felkeltése.
- A tárgyak térbeli kiterjedéseinek felismertetése, tér-, forma-, szín- arányérzék alakítása.
- Képi-plasztikai kifejezőképességük, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességük alakítása.
- Fantáziaviláguk formálása.

Alkotókészségük, művészeti irányultságuk, esztétikai, művészi érzékük, ízlésük fejlesztése, szép iránti vonzódásuk alakítása.

A képi kifejezés változatos eszközeinek egyéni módon való alkalmaztatása, élményeik, elképzeléseik megjeleníttetésével.

Vizuális gondolkodásuk alakítása.

Manuális készségük fejlesztése a különböző ábrázoló technikák elsajátíttatásával.

Feladataink:

- Megismertetni a gyermeket az eszközök használatával, különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.
- Segítse a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését.
- Alakítsa a sokszínűségét, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységüket, szép iránti nyitottságuk, igényességük kialakítását.
- Biztosítson teret az egész nap folyamán az ábrázoló tevékenységekre. Változatos anyagok használatára, sokszínűsége.

A képi- plasztikai kifejezőképesség, a gyermekek élmény és fantáziavilágának, szabad önkifejezésének, egyéni érettségi szintjükhöz igazodó differenciált fejlesztése.

Kihasználni a képességfejlesztés lehetőségeit a tevékenység által (kitartás, képi kifejezés, alakzatok, színek, arányok, méretek, díszítő érzék, kreativitás, emlékezet, észlelő képesség, önértékelés, problémamegoldás, stb.)

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyerekek képességeinek megfelelő, hozzáférhető, megfelelő minőségű eszközök biztosítása.
- Sokféle változatos tevékenykedtetés a nap bármely szakában.
- Séma nélküli segítségnyújtás a tevékenység során.
- A gyermekek ízlésvilágának fejlődése érdekében esztétikus környezet kialakítása.
- A gyermek esztétikum iránti fogékonyságának fejlesztése műalkotások, valamint népművészeti elemek segítségével, bemutatásával.
- Finommotorika, szem-kéz koordináció fejlesztése a változatos manipulációval, különböző technikák gyakoroltatásával.
- Kreativitás, alkotókészség fantázia fejlesztése, a gyermekek ez irányú pozitív megerősítése, az egyéni képességek figyelembevételével.
- A szülők ösztönzése az otthoni ábrázolási lehetőségek biztosítására, a gyermek munkáinak megbecsülésére.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- képalakításaiban egyéni módon jelezni tudja az elemi térvizonyokat,
- élményei, elképzelései, képzetei megjelenítésében többnyire biztonsággal használja a képi kifejezés eszközeit,
- színhasználatában érvényesíti kedvelt színeit,
- formaábrázolása változatos, többnyire képes hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat,
- emberábrázolásaiban megjelennek a részformák, próbálkozik a legegyszerűbb mozgások jelzéseivel,
- a közös munkák értékelése során saját műveikkel és a műalkotásokkal kapcsolatban szóbeli véleményt nyilvánít,
- tud formákat mintázni elképzelései alapján és megfigyelései felhasználásával,
- önállóan és csoport munkában is készít egyszerű játékokat, kellékeket, modelleket, maketteket,
- fokozott önállósággal képes alkalmazni a megismert technikákat,
- megjelenik az esztétikum iránti érzékenység és értékelő képesség a természet szépségeiről, mű-, és népművészeti alkotásokról,
- igényli a közös cselekvés keretében rendezett, ízléses, esztétikus, környezet észrevételét, óvását, alakítását,
- eljut arra a szintre, hogy „művei” kifejezővé válnak, megjelenik az érzelmek kifejezése.

4.5. Mozgás

Az egészséges életmód kialakítása szempontjából hangsúlyozott szerepe van a mindennapi és a szervezett mozgásnak.

Célok:

- Gyermek mozgáskedvének fenntartása és fokozása
- Kondicionális képességeik fejlesztése: erő, gyorsaság, állóképesség, ezáltal a teherbíró képesség növelése.
- Koordinációs képességek fejlesztése: egyensúlyérzék, téri tájékozódás, ritmus érzék, szem-kéz-láb koordináció, testséma.
- Mozgás- és tartás rendellenességek megelőzése, javítása. Helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly fejlesztése.
- Akarati tulajdonságok fejlesztése: kitartás, kudarctűrés, önfegyelem, önkontroll.
- A pszichikus funkciók fejlesztése közvetett módon: érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, problémamegoldó gondolkodás.
- A pszichomotoros készségek és képességek kialakítása, formálása és fejlesztése.
- Szabálykövető társas viselkedés, együttműködés kialakítása.

Feladatok:

- mozgásigény kielégítése, mozgásöröm átélése az nevelés minden napján,
- baleset-megelőzés a megfelelő környezet biztosításával,
- egészséges életmód kialakítása,

- szabad levegőn a tudatos mozgásfejlesztés,
- testi képességek fejlesztése, önbizalom erősítése,
- változatos eszközök alkalmazása,
- nagymozgás és finommotorika fejlesztése, fegyelmezett mozgás elősegítése,
- harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- tartásjavítás, lábtorna beépítése a mindennapos mozgásba.

Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermek mozgásigényének kielégítése.
- A gyermek életkorának és egyéni fejlődésük ütemének megfelelő, szükségleteikhez igazodó mozgásformák és terhelés biztosítása.
- A 3-7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok és gyakorlatok összeállítása.
- Kornak megfelelően, a mozgásfejlesztés főbb területeinek változatos alkalmazása: járás és futásgyakorlatok, ugrásgyakorlatok, dobásgyakorlatok, labdagyakorlatok, támaszgyakorlatok, talajtorna elemei, egyensúlygyakorlatok, függésgyakorlatok, mozgásos játékok.
- A mozgásos tevékenykedtetéshez szükséges hely, idő, eszköz, módszer biztosítása.
- Mindennap – a játékban, azon belül a szabad játékban – spontán mozgásos tevékenységek, komplex, egészségfejlesztő testmozgás, ill. irányított mozgásos tevékenységek biztosítása, minden gyermek számára lehetőséget adva, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve.
- Kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazása.
- A szabad levegő kihasználása.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- eljut az első alakváltozáshoz, megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás, teste arányosan fejlett, teherbíró.
- mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes,
- mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes,
- képes egyenletes iramban futni,
- tud ütemtartással járni,
- képes gimnasztikai gyakorlatok esztétikus végrehajtására,
- képes elkapni a labdát és célba dobni,
- tud helyben labdát pattogatni,
- képes keskeny padon egyensúlyozó járásra,
- ismeri az irányokat, tud térben tájékozódni,
- betartja a versenyjátékok szabályait,
- képes páros ill. váltott lábbal szökdelni,
- tud előre guruló átfordulást végezni,
- ismer néhány mozgásos játékot és képes társaival irányítás nélkül játszani.

4.6. A külső világ tevékeny megismerése

4.6.1. A környezet megismerése

Célok:

- Pozitív viszony kialakítása a természethez, természet védelméhez, emberi alkotásokhoz, értékek megőrzéséhez.
- Környezettudatos szemlélet kialakítása.
- Minél több tapasztalat (mozgásos és érzékszери) szerzése a természeti és társadalmi környezetről.
- Biztonságos tájékozódás és eligazodás környezetükben.

Feladatunk:

- A pozitív érzelmi viszonyok kialakításának segítése az élő és élettelen világgal.
- Természetsarok kialakítása, gondozása és az ott történő változások folyamatos megfigyelése.
- Megemlékezés a zöld jeles napokról.
- Ismerjék meg a környezetüket, a helyi hagyományok, a tárgyi kultúra értékeit.

Az óvodapedagógus feladata:

- Feltételek biztosítása, elegendő hely, idő, eszközök a tevékenységekhez, felfedezésekhez.
- A természeti és társadalmi környezet megismertetése a következő általános témákban: színek, család, testünk, közlekedés, évszakok, növények, állatok, napszakok, anyagok, helyi természetvédelmi értékek.
- Tegye lehetővé, hogy a gyermek maga fedezhesse fel a világot, adjon lehetőséget a gyerekek által igényelt témák feldolgozására.
- Adjon alkalmat véleményalkotásra, döntésre.
- A gyermekek tapasztalataira, élményeire támaszkodva új ismeretek nyújtása, illetve a meglévők mélyítése, rendezése.
- A gyermek spontán érdeklődésére építve, keltse fel kíváncsiságát, megismerési vágyát.
- Ismertesse a kulturált élet szokásait, az elfogadott viselkedési formákat, az érzelmi és erkölcsi viszonyokat. Közvetítse az egyetemes, és a nemzeti kultúra értékeit, hagyományait.
- Ismertesse meg a szülőföld, az itt élő emberek a hazai táj, a helyi hagyományok, valamint néphagyományok, szokások, családi és tárgyi kultúra értékeit.
- Törekedjen arra, hogy amit csak lehet a helyszínen, a természetben, élőben figyelhessen és tapasztalhasson meg a gyermek.
- Példamutatásával szerettesse meg a természetet, a környezetet, alakítson ki a gyermekekben pozitív érzelmi viszonyt ezek iránt.
- A tevékenykedtetés által alakítsa a gyermekek értelmi képességeit.
- A tevékenységeket kísérje szöveges bemutatással, magyarázattal, kérdezzen, s elégítse ki a gyermekek kíváncsiságát.

- Törekedjen komplexitásra, egyéb művészeti, esztétikai tevékenységekkel kapcsolja össze e tevékenységeket.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- tisztában van saját és szülei – testvérei adataival: lakáscím, név, foglalkozás,
- alakul, mélyül nemzeti identitástudata,
- kialakulnak a kulturált élet szokásai, az elfogadott viselkedési formák, az érzelmi és erkölcsi viszonyok,
- a testrészeket az emberi test felépítésének megfelelően sorolja fel,
- különbséget tud tenni az évszakok között, ismeri jellegzetességeiket, sorrendjüket,
- felismeri az öltözködés és időjárás összefüggéseit,
- felismeri a napszakokat: reggel, dél, este,
- ismerik a növény szót, környezete növényeit, önállóan gyakorolja a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit,
- ismeri a környezetében élő állatokat, azok gondozását, védelmét
- az általa ismert állatokat képes csoportosítani külső jellegzetességeik, hasznuk és élőhelyük szerint,
- ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés szabályait,
- felismeri környezete tárgyait, azokon a színeket,
- képes a kommunikációra és kooperációra a gyűjtő munkák során,
- önálló véleményalkotásra képes, döntési képessége fejlődik.

4.6.2. Matematikai tartalmú tapasztalatok

Célok:

A gyermeket körülvevő természeti- emberi-tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyainak megismertetése, felfedeztetése.

A megszerzett matematikai tapasztalatok tevékenységben való alkalmazása.

Mennyiségi, alakú, nagyságbeli, tér és síkbeli szemléletének alakítása.

A megismerő képességek: érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodási alampüveletek, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése a napi szituációkban.

Feladat:

- téri tájékozódás alakítása,
- mennyiségi, alakú, tér és síkbeli fogalmakkal való ismerkedés, tájékozódás,
- ítéletalkotás és mennyiségsszemlélet alakítása, segítése.

Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermek matematikai érdeklődésének felkeltése, az elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, megtapasztaltatása.
- Olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, amely természetes helyzetekben teszi lehetővé számukra matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését.

- Tegye lehetővé, hogy a gyermek, játékba építetten, minél több érzékszervükkel megtapasztalva mélyülhessenek el a matematikai tartalmakban.
- A feldolgozandó anyag mennyisége kevesebb legyen, de tartalmában adjon lehetőséget az elmélyülésre, begyakorlásra.
- Érdekes problémahelyzetekkel aktivizálja a gyermeket a logikus gondolkodásra, fejlessze megoldó készségét.
- A matematikai kifejezések tudatos alkalmazásával bővítse a gyermek passzív és aktív szókincsét.
- Használja ki a gyermekek belső késztetését a feladatok megoldásánál.
- variáció megtalálásában.
- 5 éves korig bevezetés a matematikába: matematikai kíváncsiság, érdeklődés, beállítódás, szemlélet megalapozása,
- 5 éves kortól intenzív fejlesztés:
- az iskola készüléshez szükséges tapasztalatok megszerzése,
- részképességek, gondolkodási műveletek erősítése,
- logikus és kreatív gondolkodás fejlesztése.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiség szemlélete,
- matematikai tartalmú tapasztalatait, ismereteit tevékenységeiben alkalmazza,
- matematikai jellegű helyzetről, problémáról saját gondolatait kifejezi,
- megkülönböztet igaz, nem igaz állításokat,
- érti és helyesen használja a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban használt összehasonlító fogalmakat,
- képes különböző szempont szerinti válogatásra, csoportosításra,
- elő tud állítani különféle elemekből különféle elrendezéssel, bontással ugyanannyit, többet, kevesebbet,
- el tud mesélni tevékenységről, történésekről, képről egyszerű darabszámmal is kapcsolatos történeteket,
- tárgyakat tud számlálni 10-ig,
- képes megadott minta szerint építeni,
- ismer néhány mértani testet, síkmértani formát,
- képes megkülönböztetni és megnevezni irányokat,
- képes térben és síkban tájékozódni az ismert irányok szerint,
- érti és követni tudja az irányokat, beszédben használja a névutókat,
- képes a papíron balról-jobbra, fentről-lefelé mozgásra, munkára,

4.7. Munka jellegű tevékenységek

Célok:

A felelősségérzet, a kötelességteljesítés, a munka iránti tisztelet, a saját és mások elismerésére nevelés, az eredmények megbecsülésének, az együttműködés képességének megalapozása, szokássá alakítása a különböző tevékenységek végzése során.

Tapasztalatok ismeretek szerzése a természeti és társadalmi környezetről.

A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakítása.

Feladatunk:

- A munka jellegű tevékenységek tervezése, megszervezése.
- A megfelelő hely, idő, eszköz biztosítása.
- Eszközhasználat bemutatása gyakoroltatása, munkavégzéshez szükséges képességek, készségek alakítása, fejlesztése.
- A munka értékének, megbecsülésének kihangsúlyozása.
- Az egyéni képességekhez igazodó feladatadás és értékelés.

Önkiszolgáló munka:

- A testápolás, öltözködés, étkezés során biztosítsa az életkornak és fejlettségének megfelelő önállóságot.
- Ismertesse meg a gyermeket az önkiszolgáláshoz szükséges eszközök használatával.
- Tanítsa meg a gyereket a feladatok elvégzésére.

Közösségért végzett munka:

- A naposi –felelősi rendszer fokozatos bevezetése egyéni képességeknek megfelelően.
- A feladatok mozzanatainak sorrendjének bemutatása gyakoroltatása.

Alkalomszerű munkák:

Életkorhoz, a gyerekek erejéhez mért, a csoport fejlettségi szintjének megfelelő munkalehetőségek teremtése, (díszítés, javítás, üzenetek átadása, ünnepi készülődés, teremrendezés)

Növénygondozás:

- Élősarok gondozása, frissítése
- Kert gondozása (locsolás, levélgyűjtés, gereblyezés)
- A természetvédelem fontosságának hangsúlyozása
- A gyermekek aktivitásának, érdeklődésének kiaknázása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Tudatos pedagógiai szervezés, a gyermekkel való együttműködés kialakítása.
- Megfelelő hely, idő, nyugodt légkör biztosítása az egyes tevékenységekhez

- A gyermek méretéhez igazított eszközök biztosítása
- Az eszközök használatának bemutatása, gyakoroltatása.
- A munkamozzanatok legcélszerűbb fogásainak, azok sorrendjének megtanítása.
- A munkakészségek és szokások alakítása
- Az állandóság, aktivitás, folyamatosság biztosítása.
- Az önállóság fejlesztése.
- Az önbizalom, a kitartás, a felelősségérzet fejlesztése.
- A gyermekek önértékelésének, igény szintjének emelése.
- Az együttműködés formáinak megismerttetése.
- A gyermek szociális magatartásának, társas kapcsolatainak fejlesztése.
- A szülők figyelmének felhívása a gyermeki munka szükségességére, a türelem az érdeklődés a segítség fontosságára.
- Az egyéni fejlettségnek megfelelő ellenőrzés, segítségnyújtás.
- Folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelés.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- természetes módon, önállóan látja el az önmagával összefüggő feladatokat (testápolás, öltözés, étkezés),
- az alkalomszerűen adódó, egyéni megbízásokat önállóan teljesíti,
- feladatok végzése során kitartó,
- szívesen vesz részt növény-, és állatgondozásban (pl. madáretetés),
- figyelemmel kíséri a környezethez tartozó növényeket és állatokat, a természeti változásokat,
- segít a környezet rendben tartásában, észre veszi, ha bármely területen segíteni kell, felajánlja segítségét,
- a közösségért végzett tevékenységeket (naposi munka, felelősi munka) szívesen ellátja, vállalkozik elvégzésükre,
- a rá bízott munkát felelősséggel, kitartással, megfelelő önbizalommal, önállóan végzi el.

4.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodáskori tanulás célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése attitűdök erősítése és a képességek fejlesztése. A szükség esetén a gyerekek egyéni fejlesztése és differenciált fejlesztése érdekében az óvodapedagógusok csoportbontásban külön helyiségekben végzik a nevelést - oktatást.

Célok

Gyermekeink készségének és képességének fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, melyek révén érzelmileg motivált cselekvő gondolkodási szintjéről a gyermek eljut a fogalmi gondolás szintjére.

Feladat:

- az egyéni adottságok figyelembevételével elsődleges a tevékenységhez kötött tanulás,
- a vizuális, a verbális emlékezet fejlesztésének játékos megvalósítása, melyet az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtésével ér el,
- az óvodapedagógus építsen a gyermek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire,
- jelenjen meg a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés, gyakorlati problémamegoldás,
- fontos a felfedezés lehetőségeinek biztosítása, a kreativitás erősítése, a spontán szerzett játékos tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, egymásra épülése,
- megjelenik a kognitív képességek tevékenységbe ágyazott alakítása,
- az egyéni felzárkóztatás, fejlesztés,
- tehetségigéretre utaló tulajdonságok megléte esetén egyéni fejlesztés,
- az óvodapedagógus személyre szabott pozitív értékelése segítse a gyermek személyiségének kibontakozását, tanulását.

Az óvodapedagógus feladatai

- Új élmények, ismeretek nyújtása.
- Az egyéni és életkori fejlődési ütemét figyelembe véve a gyermekek magasabb szintre juttatása.
- A gyermek minden érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségeinek biztosítása.
- A gyermek fejlődéséhez szükséges egyéni bánásmód, differenciált tevékenység feltételrendszerének tudatos és tervszerű biztosítása.
- A gyermek értelmi képességeinek tudatos fejlesztése: érzékelés, észlelés figyelem, megfigyelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás, probléma megoldás, kreativitás.
- Az egyéni lemaradások tudatos, tervezett, preventív jellegű fejlesztése.
- A kiemelkedő képességű gyermekek felfedezése és számukra tehetségük kibontakozásának biztosítása
- Kiindulópontnak tekinti a természeti és társadalmi környezetből szerzett előzetes gyermeki tapasztalatokat, ismereteket, élményeket.
- Tekintettel van a családban kialakult kulturális, világnézeti hagyományokra. Figyelemmel kíséri és elősegíti ezek spontán gyermeki megnyilvánulásait, egymásra való hatását.
- A családdal való együttnevelés során figyelembe veszi, hogy különböző otthoni környezetből érkeznek a gyermekek.
- Az óvodai tanulás során épít a gyermek cselekvő aktivitására.
- A pozitív megerősítést alkalmazza.
- A kötött foglalkozások során figyelembe veszi a játékoság, az élményt adó oldott légkörben való cselekvés alapelvét.
- Minden korosztályban biztosít lehetőséget a kötetlenségre, játékoságra.

- Az egész óvodai nap folyamán kihasználja az adódó helyzeteket, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon kezdeményezett tevékenységi formákban.
- Saját ismereteit tudatosan bővíti.

A tanulás lehetséges formái

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- a spontán játékos tapasztalatszerzés, szükség esetén csoportbontásban,
- a játékos, cselekvéses tanulás, képességeinek megfelelően csoportbontásban,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- a gyakorlati problémamegoldás csoportbontásban

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Észlelése egyre pontosabb, valóságűebb.
- Képes figyelem összpontosításra (10-15 perc).
- Képzeleti működése a valósághoz közelít.
- Emlékezetét a reprodukivitás jellemzi.
- A cselekvő gondolkodástól eljut az alakuló fogalmi gondolkodásig.

4.9. Kiemelt figyelmet érdemlő gyerekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése nevelése:

Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

4.9.1. Differenciálás

Az életkori sajátosságok, az egyéni képességek figyelembevételével megvalósuló differenciált fejlesztés.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését különösen az alábbiak figyelembe vételével valósítjuk meg:

- elfogadó környezet megteremtésével segítjük,
- figyelmet fordítunk a speciális segédeszközök használatára,
- a fejlesztést gyógypedagógiai-, orvosi -, pszichológiai- komplex vizsgálat javaslataira építjük,
- a fejlesztések a megfelelő területeken valósul meg.

4.9.2. Különleges bánásmódot igénylő gyermek

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek az, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

- fejlesztő foglalkoztatásra jogosult,

- szakvélemény javaslatot tesz a gyermekfejlesztő foglalkoztatására.

Az óvodapedagógus folyamatosan figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, és arról rendszeresen, de legalább kéthavonta részletes értékelést készít, s legalább havonta egyszer ismerteti a szülővel megállapításait, és segítséget nyújt az otthoni neveléshez.

4.8.3. Tehetség gondozás

Különleges bánásmódot igénylő tehetséges gyermek az:

- aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik,
- és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Feladatunk, hogy megelőzzük a tehetségigéretnek elkallódását, felismerjük az alulteljesítő gyermekekben bujkáló kiváló képességeket.

Speciális célok a tehetség gondozásban:

- A tehetséges gyermek erős oldalának támogatása.
- A gyermek tehetségével összefüggő gyenge területek kiegyenlítése
- Minden terület fejlesztése
- Elfogadó, a személyiségfejlődést segítő légkör kialakítása
- Szülők tájékoztatása, bevonása, segítése.

5.A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A kisgyermek óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. A rugalmas iskolakezdéshez az életkoron túl az egyéni fejlettségi szintet kell figyelembe venni.

A testi fejlettség szintje:

- alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség,

A lelki képességek szintje:

- lelkiileg kiegyensúlyozott, ismeri a viselkedés általános szabályait, a
- tanuláshoz szükséges képességek fejlettsége, szándékos bevonás és figyelem megfelelő kommunikáció, elemi ismeretek önmagáról, környezetéről,

A szociális képességek szintje:

- szociális érettség, elfogadás, együttműködés, kapcsolatteremtés, alkalmazkodóképesség, feladattudat kialakulóban, az ismeretszerzési tevékenységhez szükséges tulajdonságok megléte,

A 3 éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata, a gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

6. Az óvodai élet megszervezésének elvei

6.1. Személyi feltétel

Az óvoda dolgozói magatartásukkal, beszédükkel hat a gyermek személyiség fejlődésére. Az óvodapedagógusok a dajkák együttműködése határozza meg. programunk megvalósításának színvonalát, minőségét és eredményességét.

Pedagógusképünk

Óvodánk nevelőtestülete a múlt tiszteletéből táplálkozva igyekszik megfelelni a jövő elvárásainak.

Az óvónő feladatait a gyermeki szükségletek, a fejlődés törvényszerűségei szabják meg

A gyermeki személyiséget tiszteli, megbecsüli, felismeri benne az értéket, tehetséget.

A szabadság és korlátozás jó arányával biztonságot, bizalmat, elfogadást és védelmet nyújt a gyermek számára.

Aki él és nem vissza él a szakmai autonómiával.

Művelt, kreatív, érti a humort, toleráns, empátiára alkalmas személyiség.

Tudja, hogy minden életkornak meg van a maga fontos, egyedülálló, teljes szerepe - feladata, melyet szigorúan tilos és kártékony feláldozni a következő életszakasz érdekében.

Szakmailag folyamatosan megújulni képes, érték teremtő és közvetítő.

Hiteles és őszinte. A szülőkkel, kollégákkal együttműködő. Elhivatott az óvoda pedagógiai programjával szemben.

Óvodavezető

Felelős az intézményben folyó pedagógiai, tanügy igazgatási és önértékelési feladatokért, támogatja a minősítési és tanfelügyeleti eljárásokat, megszervezi és ellenőrzi az önértékelési folyamatot, az óvodát belső és külső megítélését menedzseli.

Biztosítja a tanuláshoz a neveléshez szükséges feltételeket a fenntartó jóváhagyásával

Fontosnak tartjuk, hogy a dajka a nevelési folyamatban állandóan tájékoztatva legyen a nevelési módszerekről, elképzelésekről, ismerje a fejlesztési célokat. Ezáltal a gyermekeket ért nevelő hatások erősödnek, összehangoltabb munkavégzést eredményeznek.

Humán erőforrás:

BEOSZTÁS	LÉTSZÁM
Intézményvezető, óvodapedagógus	1 fő
Óvodapedagógus	4 fő 2 óra átfedési idővel
szakképzett dajka	2 fő

A gyerekek fejlesztését segíti szükség szerint logopédus, fejlesztő pedagógus.

6.2. Tárgyi erőforrás

Óvodánk rendelkezik mindazokkal a tárgyi feltételekkel, a helyiségek és azok berendezése, felszerelése vonatkozásában, amelyeket a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelete az óvodák számára kötelezően előír.

A gyermekek által használt felszerelések számukra hozzáférhetően vannak elhelyezve, lehetővé teszik a mozgás- és játéki igények kielégítését.

Felszereltsége megfelel a gyermek változó testméretének, egészségük megőrzése érdekében biztonságos, a baleset-megelőzést szolgálja.

Biztosítja a megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak.

Megteremti lehetőséget a szülők fogadására.

6.3. Az óvodai élet megszervezése

6.3.1. Napirend

Időpontok	A tevékenység megnevezése
7.30-8.30	Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) Folyamatos reggeli
8.30-9.00	Szabad játék, párhuzamosan is tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás, teremben, tornateremben, vagy a szabadban.
9.00-10.00	Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítése, („Circle time”) Tevékenységekben megvalósuló tanulás Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka Mozgás A külső világ tevékeny megismerése Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése
10.00-12.00	Folyamatos tízórai. Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn
12.00-15.30	Gondozási feladatok (tisztálkodás, öltözködés) Ebéd Pihenés
15.30-17.30	Gondozási feladatok (tisztálkodás, öltözködés) Folyamatos uzsonna Szabad játék, párhuzamosan is végezhető tevékenység a szülők érkezéséig

Az óvodában a napirendet úgy alakítottuk ki, hogy a szülők gyermeküket az óvodai tevékenység zavarása nélkül behozhassák, illetve hazavihessék.

A napirend rugalmas kezelése lehetővé teszi az előre nem tervezett, de a gyermekek személyiségfejlődését szolgáló események beillesztését.

6.3.2. Hetirend

A csoport naplókban minden tanév elején rögzítve.

Életkor	Párhuzamosan is végezhető differenciált és csoportos tevékenységek szervezése	Tervezetten szervezett tevékenységek	Délutáni tevékenységek
(2,5) 3-4 év 35'	Szabad játék Mesélés, verselés; Ének, zene, énekes játék, gyermektánc; Külső világ tevékeny megismerése; Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	Mozgás Mozgásos játék (mindennapos mozgás)	Énekes játékok, Mozgásfejlesztő játékok, Anyanyelvi nevelés
4-5 év 45'	Szabad játék Mesélés, verselés; Ének, zene, énekes játék, gyermektánc; Külső világ tevékeny megismerése; Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	Mozgás Mozgásos játék (mindennapos mozgás)	Énekes játékok, Mozgásfejlesztő játékok, Anyanyelvi nevelés
5-6-7 (8) év 60'	Szabad játék Mesélés, verselés; Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka. Matematikai tartalmú tapasztalatok,	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc; Külső világ tevékeny megismerése;	Énekes játékok, Mozgásfejlesztő játékok, Anyanyelvi nevelés

6.3.3. Csoportszervezés

A 25 fő óvodai foglalkozásait, napi tevékenységeit 4 foglalkoztató helyiségben szervezzük életkoronként, képességszintek, érdeklődés szerint.

6.4. Ünnepek, hagyományok

A csoport összetartozását erősítik a közös programok, ünnepek, kirándulások, jeles napokra készülődés és azok megtartása, az együtt ünneplés meghitt érzelem gazdag élménye.

Mindennapokhoz kapcsolódó ünnepek:

- Születés és névnapok megünneplése
- Gyerek nap
- Társadalmi ünnepek: október 23., március 15.,

- Szeptember vége: Nemzetközi nap – az óvodában lévő különböző nemzetek találkozása és ismerkedés, szülőkkel együtt (ételek és italok bemutatása, szülők hozzák őket)
- Október vége: Halloween – az angolszász hagyományok alapján, délelőtt gyerekeknek, délután/este felé pedig szülőkkel közös séta az utcában cukorkagyűjtés céljából. Társadalmi ünnepek: október 23
- November vége: Hálaadás – közös ebéd a teljes óvodában az angolszász hagyományoknak megfelelően (csak gyerekek, szülők nincsenek): pulyka, krumplipüré, áfonyaszósz.
- December 6.: Mikulás
- December közepe: karácsonyi műsor – minden csoport készül egy rövid műsorral a szülőknek
- Január: pizsama parti – meseolvasás és árnyjáték a gyerekeknek pizsamában
- Február 14: Valentin nap – a gyerekek egymásnak küldenek/készítenek üdvözlőlapokat, amiket bedobnak egy „postaládába”
Farsang – magyar hagyományoknak megfelelően
- Március Társadalmi ünnep március 15. , Szt Patrik nap 17– ír hagyományok alapján, csak gyerekeknek program
- Tavasz: Húsvét és tavaszi szünet
- Május: 'Parents Day' – szülők napja, édesanyák és édesapák köszöntése
- Június: gyermeknap, műsor

Természetóvó jeles napok:

- Állatok világnapja
- Víz világnapja
- Föld napja
- Madarak és fák napja
- Környezetvédelmi világnap
- Óceánok világnapja

Az ünnepek, ünnepi előkészületek az óvodapedagógusok feladata. A pontos időpontokat az éves munkaterv tartalmazza.

- a gyermekek elé közeli és távlati célokat állít,
- legyenek hagyományok a csoport mindennapi életében (születés – névnap),
- az ünnepek emelkedjenek, ki a csoport mindennapi életéből biztosítsa változatos tevékenységgel az érzelmi ráhangolódást és levezetést,
- az ünnep hangulatához illő öltözék viselése a felnőttek és gyermekek részéről egyaránt,
- az óvoda díszítése tükrözze a gyermekek számára az ünnep fontosságát,

6.5. Pedagógiai adatkezelés

Pedagógiai Program

Éves munkaterv, Éves beszámoló, mely adott szempontok alapján méri, értékeli a PP megvalósulást, s ez alapján elkészíthető a következő évi munkaterv és csoport terv

Saját készítésű csoport napló: Tartalma megfelel a törvényi előírásoknak, illeszkedik a pedagógiai programhoz. A csoport részletes adatait tartalmazza.

Nevelési terv: Magába foglalja a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő elvárásokat éves bontásban, egységes pedagógiai nyelvezettel, módszertani szabadsággal, melyben érvényre jut a gyermeki személyiség feltétel nélküli elfogadása, szeretete, tisztelete. Értékelése évente.

Magában foglalja a gyermekbalesetek megelőzését szolgáló szokás- szabályrendszert.

Éves és heti tematikus terveket a hozzátartozó reflexióval a nevelési évben tervezett tanulási terv.

A nevelési év megvalósítását segítő szervezési feladatokat

Gyermekfejlődési dosszié, mely tartalmát tekintve alkalmas a fejlesztés megvalósulásának értékelésére is, egyéni, csoportos szinten egyaránt

Tartalmazza: Anamnézist; a gyermek egészségi állapotával kapcsolatos dokumentumokat; családlátogatás, beszoktatás tapasztalatait; fogadóórák témáját és alkalmait; szülői tájékoztatás idejét, tartalmát.

Belépéskor, utána félévente dokumentáljuk a gyermekek aktuális fejlettségi fokát, egyéni fejlődési ütemét, értelmi, beszéd, hallás, látás, mozgásfejlődését. A fejlődést elősegítő intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat.

Önértékelési dokumentumok: Az elvárás rendszer, kérdőívek, interjúkérdések, önértékelés, feljegyzések a csoportlátogatásról, jegyzőkönyvek, önfejlesztési terv.

Az óvodapedagógusok a törvény által előírt, nevelőtestület által elfogadott nevelő-oktató munkájukat segítő dokumentumokat vezetnek.

6.6. Óvoda kapcsolati

6.6.1. Szülő, gyermek, pedagógus együttműködés

Egyensúlyt kell teremtenünk a családi és intézményes nevelés között, kiegészítve, gazdagítva azt.

Szülőképünk: Feltételezzük, hogy óvodánkba olyan szülő hozza gyermekét, aki programunkat, elképzeléseinket ismeri, kitűzött céljainkkal, feladatainkkal azonosulni tud, s ezért gyermeke érdekében együttműködő, nyitott, érdeklődő, gyermeke fejlődése érdekében tevékenyen részt vevő tagja óvodai életünk alakításában.

Célok

- A család és óvoda személyiségfejlesztő hatásának összehangolása.
- Óvó-védő kezet nyújtani a gyerekeknek, a családnak. Létrehozni egy olyan emberi kapcsolatrendszert, amelyből merít a gyerek, a család és az óvodai testület.
- A gyermek fejlődésének nyomon követése a szülők és óvodapedagógusok részéről egyaránt.

- A család és óvodai élet közötti folyamatosság biztosítása.
- Előítéletektől mentes közeledés egymáshoz.
- Segítség és támasznyújtás a szülőknek gyermeke fejlesztéséhez.

Együttműködés alapelvei

- Az egyenrangú nevelőtársi viszony,
- Kölcsönös alkalmazkodás, tájékoztatás,
- Bizalmi elv, őszinte légkör,
- Partnerkapcsolat,
- Máság tiszteletben tartása, elfogadása,
- A program hiteles és meggyőző ismertetése,
- Egyenletes kapcsolattartás,
- Pedagógiai etikai, titoktartási kötelezettség.

Az óvodapedagógus feladatai, az együttműködés formái

- Az együttműködés feltételeinek megteremtése.
- Az egyes családok életmódjának, nevelési elveinek feltérképezése.
- A szülők tájékoztatása a gyermeküket érintő kérdésekben
- Kézműves délutánok szervezése a szülőkkel, az ünnepkörökhöz kapcsolódva.
- A szülők bevonása az ünnepi előkészületekbe, az ünnep levezetésébe.
- A családokkal közös kirándulások szervezése.
- Egy-egy napon családi sportdélutánt tartása.
- A szülőket érintő időpontokról, eseményekről 1 héttel hamarabb tájékoztatás a faliújságon.
- Nyílt napok szervezése az érdeklődő szülők számára:
- Az óvoda a szülők részére mindig nyitott.
- Ismerje a szülő az óvónő nevelési törekvéseit.
- Szülői értekezletek összehívása, a csoportot érintő kérdések megbeszélésére.

Az új szülők tájékoztatása az első szülői értekezleten a pedagógiai programunkról. Rövidített formában hazavihetik már beiratkozáskor, s a teljes programhoz hozzáférhetőséget biztosítunk.

Speciális témájú szülői értekezletek szervezése, logopédus, tanító, orvos meghívásával.

Szükség szerint egyéni fogadóórák szervezése.

Aktív, napi kapcsolat fenntartása a családokkal

Családtámogatás, mely nyújtson a gyermekeknek értelmi többletet.

6.6.2. Az óvoda egyéb kapcsolatai

Az óvoda önálló szakmai egységként működik, vannak azonban olyan speciális területek, melyekhez az intézmény nem rendelkezik megfelelő személyi, tárgyi feltételekkel, esetleg törvényi szabályzók nem írják elő.

Célok

- A gyermek fejlődési folyamatának nyomon követése (bölcsőde-iskola).
- Kulturális igények kielégítése (múzeum, művelődési ház, színház, skanzen...).
- Egészségügyi, óvó-védő funkció (orvos, védőnő, Népegészségügyi Intézet, családsegítő).
- Szociális feladatok megsegítése (gyámügy, gyermek jóléti).
- Pedagógiai szakszolgálattal való kapcsolattartás (logopédus, gyógypedagógus, pszichológus).
- Pedagógia-szakmai szolgáltatóval való kapcsolattartás (továbbképzés, tanácsadás).
- Fenntartó tájékoztatása, beszámolási kötelezettség teljesítése.
- Felügyeleti szerv felé a törvényesség biztosítása.

7.Gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A gyermek- és ifjúságvédelem célja: prevenció során feltárni a tényeket, okokat, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik.

Célok

- Gyermeki jogok biztosítása
- Esélyegyenlőség biztosítása
- Megelőzés és segítségnyújtás
- Mindazon körülmények feltárása, amelyek a gyermek fejlődését elősegítik.

Elvek

- Mindenekelőtt a család tiszteletben tartása.
- A családi nevelés erősítése, és ezzel együttesen a gyermek iránti felelősség ébren tartása. Tapintatos, személyes kapcsolat kialakítása azon családokkal, akik segítséget kérnek, vagy láthatóan segítségre szorulnak.
- A titoktartási kötelezettség messzemenő érvényesítése.

Óvodánkban a megelőzés kap kiemelt szerepet, mivel a gyermekek között nincs hátrányos helyzetű és veszélyeztetett.

Feladatok

Az óvodai kereteknek megfelelően megadjunk minden segítséget a hátrányok csökkentéséhez, és kompenzáljuk lehetőségeink szerint azokat, a családgondozás és az egyéni bánásmód keretei között.

A gyermekvédelemnek fel kell vállalnia a családi nevelés mellett, a helyi szokások, normák elfogadtatását, mely a gyermekek személyiségfejlődését segíti.

A szülő segítése, hogy a törvényben előírt jogaiknak és kötelességeiknek eleget tehessenek.

Az óvodavezető feladatai

Az óvodavezető a gyermekvédelmi felelős. Működteti a jelzőrendszert.

Az óvodapedagógusok gyermekvédelmi munkájának összehangolása.

A gyermekvédelemre vonatkozó törvények folyamatos nyomon követése és beépítése a gyermekvédelmi munka rendszerébe.

A gyermekvédelmi szempontból – szükség szerint - együttműködés a Gyámügyi Hivatallal, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Nevelési Tanácsadóval és a gyermekorvossal, valamint az egyéni elbírálást igénylő esetekben döntés a további teendőkről.

Az óvodapedagógus feladatai

A tartósan hiányzók figyelemmel kísérése, a szülő figyelemmel kísérése, a szülő figyelmének felhívása a törvény előírásaira.

Bizalomteljes kapcsolat kialakítása.

8. Baleset megelőzés

Az óvodavezető felelős:

A gyermeki jogok érvényesülésének ellenőrzéséért, jogsérelem esetén a megfelelő intézkedések meghozataláért.

Az óvodai baleset megelőzés legfontosabb feladata a gyermekbalesetek megelőzése. Fontos, hogy a gyermekek rájöjjenek, hogy a balesetek egy kis odafigyeléssel és óvatossággal elkerülhetők.

Óvodapedagógus feladata

- a gyermek testi épségének megőrzése, illetve figyelmének ráirányítása a környezeti veszélyekre,
- felhívja figyelmüket, hogy egyes tárgyak pl: mászóka, korlát, és helyzetek, pl. fogócska, sorversenyek, milyen veszélyforrást hordoznak.
- a gyerekek ismerjék mi a teendőjük baleset esetén-segítséget hívni, felnőttek szólni,
- az gyermek életkori sajátosságainak figyelembe vételével és ismeretével alakítják a balesetvédelmi védő, óvó szabályokat,
- a mindennapokban folyamatosan felhívják a gyermekek figyelmét a betartandó szabályokra, a baleset megelőzési előírásokra, és arra, hogy ennek megfelelően cselekedjenek.

A balesetek elkerülésének konkrét feladatai:

A veszélyhelyzetek felismertetése, elkerülése.

Az eszközök balesetmentes használata.

Biztonságos közlekedésre nevelés.

9 Óvodánk ellenőrzési, értékelési rendszere

9.1. Írásos dokumentumok ellenőrzése

Éves munkatervben kiemelt pedagógiai feladatok megvalósítását ellenőri az óvodavezető.

Csoportnaplóban a csoport tudatos nevelési tevékenységi program szokás- és szabályrendszer tervezése, projekt terv, a tevékenységi rendszer fejlesztési tervének ellenőrzése.

Tanulási folyamatok tervezése a csoportnaplóban a nevelés a tevékenységek anyagának éves tervezése, ütemezése.

Egyéni fejlődés, fejlesztés dokumentumában az egyéni fejlettségét diagnosztizáló, tényfeltáró, helyzetelemző és fejlesztési feladatok tervező dokumentumait ellenőri a vezető.

A pedagógiai program ellenőrzése, értékelése

A program ellenőrzésében és értékelésében a vezető óvodapedagógus irányításával, külső szakértő bevonásával valamennyi óvodapedagógus részt vesz:

9.2. A gyerek kompetenciáinak ellenőrzése

Az egyéni fejlődést tartalmazó dokumentum szempontjai alapján

- Önállóság fejlődése - egészséges életmód alakítása
 - önkiszolgáló munka (öltözés, étkezés, testápolás)
- Érzelmi nevelés – beilleszkedés, önállóság, bátorság, magabiztosság, szabályok betartása
 - kapcsolatteremtő képesség
 - együttműködés a tevékenységekben kitartás, fegyelmezettség, baráti kapcsolatok
- Játék - a gyermek élményanyaga, a játék fejlődése, fajtái, sajátossága
 - együttműködés a játékokban
 - a gyermek helye a játszócsoportban
- Kommunikációs képesség - beszédhallás, beszédértés, szóbeli reprodukció, beszédelfogás, tiszta beszéd
 - hangok ejtése, szókincs
 - mondatszerkesztés
 - értelmes, folyamatos, összefüggő beszéd
- Kognitív képesség - vizuális észlelés, alaklátás és formaállandóság (alak, forma, méret, szín, rész-egész viszony)
 - téri tájékozódás (oldalosság, irányok, viszonyok)
 - keresztcsatornák fejlődése, dolgok eredete
 - észlelt összefüggések vizuális megfogalmazása
 - feladatmegoldó képesség
- Gondolkodási műveletek (következtetés, konkretizálás, általánosítás, összehasonlítás (különbség-azonosság)
 - verbális, vizuális memória és a figyelem tartóssága, terjedelme
- Motoros képesség
 - nagy mozgások (tempója, ritmusa, iránya)
 - finommotorika
 - szem-kéz, szem-láb koordináció
 - kezesség
- Testséma fejlődése (testrészek ismerete, elülső és hátulsó rész,

A gyermekek észlelési képességének fejlettsége

A gyermekek megfigyelésének szempontjai alapján vezetett egyéni fejlődési dokumentum ellenőrzése, vezetése folyamatosan történik, és az elért fejlettségi szintet dátummal regisztráljuk. Az iskolába készülő gyermekek fejlődési eredményeiről írásos értékelést ad az óvodapedagógus a sikerkritériumok figyelembevételével.

A csoportok év végi értékelései határozzák meg a következő nevelési év kiemelt feladatait.

9.3.Intézményi, pedagógus, óvodavezető értékelés

Átfogó intézményi önértékelés: 5 éves ciklusban 7 terület szerint.

Óvodavezető önértékelése - a vezető 2. és 4. évben 5 területe szerint.

Pedagógusértékelés – ötévenként 8 kompetencia mentén

Érvényességi rendelkezés

Pedagógiai Program érvényességének ideje
2017. szeptember 1-jétől visszavonásig

A program felülvizsgálata
4 évenként

A módosítás indokai

- Hálózatbővítés, összevonás, leépítés,
- Szervezeti átalakítás,
- Nevelőtestület kezdeményezése,
- A szülők többségének módosító javaslata,
- Jogi szabályzók változása.

A programmódosítás előterjesztésének feltételei

- Írásbeli előterjesztés az óvoda vezetője felé.
- Részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten.
- Koherencia vizsgálat a jogi szabályzókkal.

Nyilvánosságra hozatal

Az új szülők az első szülői értekezleten kapnak tájékoztatást a nevelési programunkról, ill. egy-egy részéről részletesebben a későbbi értekezletek alkalmával.

További tájékoztatást fogadó órán kérhetnek a szülők.

A teljes programhoz a hozzáférhetőséget folyamatosan biztosítjuk, helyben az irodában olvasható, ill. az óvoda honlapján is bármikor elérhető.

Legitimációs Záradék

A Feketerigó Alapítványi Óvoda Pedagógiai Programját a **Szülői Szervezet megismerte, véleményezte.**

Budapest, 2017. augusztus 26.

.....
SZSZ képviselő

A **fenntartó egyetértését adta** a Feketerigó Alapítványi Óvoda Pedagógiai Programjában foglaltakkal.

Budapest, 2017. augusztus 26.

..... P.H.
a fenntartó Kuratóriumának elnöke

A Feketerigó Alapítványi Óvoda Pedagógiai Programját a **nevelőtestület elfogadta** (jegyzőkönyv alapján).

Budapest, 2017. augusztus 26.

.....
intézményvezető

A Feketerigó Alapítványi Óvoda Pedagógiai Programját az **óvodavezető jóváhagyta.**

Budapest, 2017. augusztus 26.

.....P.H.
intézményvezető

Jegyzőkönyv nevelőtestületi értekezletről

Készítés helye: Feketerigó Alapítványi Óvoda székhelyén

Ideje: 2017. augusztus 26.

Jelenlévők: **nevelőtestület** tagjai

Igazoltan távol lévő: -

Tárgy:

Az intézmény módosított Pedagógiai Programjának elfogadása.

Ismertetés:

Az intézményvezető ismerteti a nevelőtestülettel már korábban egyeztetett, a vélemények figyelembe vételével módosított Pedagógiai Programot.

Vélemények:

A nevelőtestület egyetért a programban megfogalmazottakkal, nem talál javítani valót.

Döntés:

Szavazás módja: nyílt

Érvényes szavazás: minden óvodapedagógus egyöntetű elfogadása

*A módosított Pedagógiai Programunkat – egyeztetés után kialakított formájában – a nevelőtestület minden jelenlévő tagja **elfogadta** az .../2017. (VIII.26) sz. határozatot és egyetértett az óvoda Pedagógiai Programjában foglaltakkal.*

.....
Jegyzőkönyvvezető

.....
intézményvezető

Jelenléti ív:

.....

.....

.....

.....

Jegyzőkönyv szülői értekezletről

Készítés helye: Feketerigó Alapítványi Óvoda székhelyén

Ideje: 2017. augusztus 26.

Jelenlévők: **Szülői közösség** tagjai

Igazoltan távol lévő: -

Tárgy:

Az intézmény módosított Pedagógiai Programjának elfogadása.

Ismertetés:

Az intézményvezető ismerteti a szülőkkel már korábban egyeztetett, a vélemények figyelembe vételével módosított Pedagógiai Programot.

Vélemények:

A szülők megismerték és véleményezték a programban megfogalmazottakkal, nem talál javítani valót.

Döntés:

*A módosított Pedagógiai Programunkat – egyeztetés után kialakított formájában – a **szülők** minden jelenlévő tagja **megismerte, véleményezte, és egyetértett** az óvoda Pedagógiai Programjában foglaltakkal, így **elfogadta** a .../2017. (VIII.26.) sz. határozatot.*

.....
Jegyzőkönyvvezető

.....
intézményvezető

Jelenléti ív:

.....

.....

.....

.....

Jegyzőkönyv fenntartói értekezletről

Készítés helye: Feketerigó Alapítványi Óvoda székhelyén

Ideje: 2017. augusztus 26.

Jelenlévők: **kuratórium tagjai**

Igazoltan távol lévő: -

Tárgy:

Az intézmény módosított Pedagógiai Programjának elfogadása.

Ismertetés:

Az intézményvezető ismerteti a nevelőtestülettel már korábban egyeztetett, a vélemények figyelembe vételével módosított Pedagógiai Programot.

Vélemények:

A Kuratórium egyetért a programban megfogalmazottakkal, nem talál javítani valót.

Döntés:

Szavazás módja: nyílt

Érvényes szavazás: minden kuratóriumi tag egyöntetű elfogadása

*A módosított Pedagógiai Programunkat – egyeztetés után kialakított formájában – a **fenntartó kuratóriuma** minden jelenlévő tagja elfogadta, és a ./2017. (VIII.26.) sz. határozatot hozta, melyben **egyetértett** az óvoda Pedagógiai Programjában foglaltakkal.*

.....
Jegyzőkönyvvezető

.....
intézményvezető

Jelenléti ív:

.....

.....

.....

.....